

Kraft strax, naar den er bleven vedtagen. Nei, der vil gaa en Menneskealder hen, inden Forholdene ville være fuldstændig regulerede, og ved at skyde Lovens Vedtagelse endel Aar længere ud i Tiden, vil man altsaa ogsaa skyde den endelige Reform langt længere ud.

Mr. Andersen: Det forekommer mig, at Spørgsmaalet om Tiendens Afsløsning ligger saa fjernt nu, at der neppe kan være Tale om dens Afsløsning for Diebliffet. Der maa vistnok ordnes mange Ting, førend der ret vil kunne blive Tale om at faa Tienden afsløst. — Det forekommer mig derhos ogsaa, at det ærede 9de kongevalgte Medlem (Fischer) vistnok havde fuldstændig Ret i den Betragtning, som han før fremsatte, at, hvad der endnu vækker den største Meningsforskjel imellem de forskjellige Partier, er Spørgsmaalet om, hvem der eter det saakaldte Kirkegods. Det er Eiendomsretten derover, som man ikke kan blive enig om. Der er ganske vist vel Ingen, der for Diebliffet vil vedkjende sig den Mening, at Tienderne og Kirkegodset ere Kirkens Eiendom; Enhver synes tvertimod villig til at erkjende, at de ere Statens Eiendom. Men det forekommer mig, at adskillige af de Herrer, som saaledes ere saa villige til at erkjende, at de nævnte Gjenstande ere Statens Eiendom, dog ikke tillige ere villige til at tage Konsekvenserne deraf. Dersom de nævnte Gjenstande ere Statens Eiendom, saa kan jeg nemlig ikke se rettere, end at de, der paastaar, at Tienderne maa indbrages i Statskassen og Indtægterne deraf opføres i Finantstoven ligesom alle andre Statsindtægter, ere i deres fuldkomne Ret. — Aarsagen til, at Mange lægge en saa stor Vægt paa dette, forekommer mig at være den, at vi ingen Sikkerhed have for, at den Folkekirkelike, som nu eksisterer i Danmark, altid vil vedblive at eksistere i dens nuværende Udstrækning. Man ser jo, hvorledes der rundt omkring i Landet bygges Kirker og Kapeller snart hist, snart her. Snart bygges der en Valgmenighedskirke, snart en Methodiskirke, snart en irvingiansk Kirke, snart en katolsk Kirke, snart et Baptistskapel osv. Men dersom nu altsaa det Tilfælde skulde indtræde

her i Landet, at en stor Del af Befolkningen skilte sig fra Folkekirken, saa vilde det unegtelig ikke være hensigtsmæssigt og rigtigt, at dog alle de samme Indtægter skulde vedblive at tilflyde Folkekirken, og det selv om end maaske kun den mindste Del af Nationen vedblev at henhøre til denne. Jeg tror, at Hensynet hertil er en af de væsentligste Grunde, hvorfor Folkethinget ønsker Tienden indbragen i Statskassen. Det er derimod ikke og har heller ikke for Alvor været Tale om, at man ønsker at indføre nogen Besparelse for Tiendeyderne, eller at man vil opspare en stor Fond, som saa skulde anvendes til Skolevæsenet, til Jernbaner eller til andre saadanne Foretagender. — Jeg kan heller ikke erkjende, at den Ordning, som er bleven vedtagen i Folkethinget, med Rette kan kaldes en total Omvæltning af det Bestaaende. Nei, saa have vi dog tidligere haft ganske anderledes omfattende Omvæltninger i Kirkevæsenet heri Danmark, saaledes f. Ex. ved Reformationens Indførelse. Det forekommer mig, at, hvad der er foreslaaet af Majoriteten i Folkethinget, istedetfor at kaldes en total Omvæltning snarere burde kaldes en forstandig Ordning af de kirkelige Forhold. — Det ærede 9de kongevalgte Medlem (Fischer) antydede et Forslag, som det gjorde mig ondt at høre, at den høitærede Minister ikke vilde kunne tiltræde, nemlig det, at de kirkelige Indtægter skulde samles i en særlig Fond, som kun maatte anvendes til gudelige Diemed eller til kirkelige Fornødenheder. Naar den høitærede Minister heller ikke kan gaa ind paa Sagens Ordning paa denne Maade, saa forekommer det mig unegteligt, at der kun er ringe Udfigt til at faa denne Sag afgjort i nærværende Samling.

Scholer: Naar det ærede Medlem skraas overfor (Ploug) i Anledning af, at jeg før omtalte Tienden, mente at burde gjøre nogle Bemærkninger til mine Ytringer derom, saa maa jeg ønske at fremhæve, at jeg meget vel veed, at Tienden er en Byrde, som hviler paa Eiendommene fra gammel Tid; jeg maa have udtrykt mig meget uheldig, naar man har kunnet opfatte min Mening saaledes, som om jeg vilde, at man paa en ubillig Maade